

wystąpiły jeszcze raz odznaczone zespoły, wykonując dzieła polskich kompozytorów, jak: Szymanowskiego, Wallek-Walewskiego, Lachmana i innych. Poczem prezes dr. Saloni, entuzjastycznie witany przez liczne rzesze śpiewaków i publiczności zamknął Zjazd, życząc, aby ten tak niezwykle zapał, stale wzrastał, aby przyszły Zjazd wykazał jeszcze większe wzmoczenie ruchu śpiewaczego.

Na zakończenie należy stwierdzić bezsprzecznie wspaniały przebieg całego Zjazdu. Organizatorzy tegoż mogą z dumą spoglądać na rezultaty swej pracy. Była zaś ona istotnie wyteżona, odpowiedzialna i celowa. Wspomnieć też należy o numerze „zjazdowym“ miesięcznika „Śpiewak“, wychodzący pod redakcją St. M. Stoińskiego. Okolicznościowe artykuły umieścili pp. T. Prejzner, wiceprezes Związku Śpiewaków Śląskich, dr. J. Reiss, St. M. Stoiński, W. Baluch, A. Różycki (Wspomnienia dyrygenta z przed lat 25-ciu), L. Janicki oraz J. Fojcik, nadzwyczaj zasłużony sekretarz generalny Związku.

JAN MAKŁAKIEWICZ.

CZEM JEST CHÓR DLA KOMPOZYTORA I DYRYGENTA?

Każda myśl, każdy wysiłek ludzkiej pracy — powinny być użyteczne, powinny tak, czy inaczej służyć społeczeństwu. Twórczość artystyczna jest równie ważnym czynnikiem społecznym. Sztuka — to dorobek kulturalny, a jej piękno i rozwój świadczą niezbicie o poziomie danego narodu — równie dobrze, jak nauka, technika, przemysł i t. p.

A czem-że jest chór w społeczeństwie? Jest jego drobną częstką, złożoną z jednostek, które zespoliła wspólna pieśń, jak — bliska idea. Jest to więc małe społeczeństwo w społeczeństwie. Kompozytorowi przypadła w udziale praca dla niego, dyrygentowi — rola i odpowiedzialne zadanie przewodnika.

CZEM-ŻE JEST TERAZ SKOLEI CHÓR DLA KOMPOZYTORA?

Jest może najwdzięczniejszym „rynkiem zbytu“ dla jego twórczości muzyczno-wokalnej. Pozwala mu doskonalić się i specjalizować w raz obranym kierunku. Chór daje kompozytorowi szerokie perspektywy i ogromne możliwości artystyczne. Skala zapotrzebowań na pieśń chóralną jest bardzo rozległa i urozmaicona: od prymitywnie łatwych utworów jednogłosowych, dwugłosowych i t. d. do technicznie skomplikowanych wielogłosowych. Chóry dziecięce, żeńskie, męskie i mieszane, każdy z wymienionych zespołów potrzebuje własnej i przy-